

PODLASKIE

1986

1. Obiekt

KOŚCIÓŁ PAR. P.W. ŚW. AGNIESZKI I ŚW. ANTONIEGO

2. Czas powstania

1924-31

3. Miejscowość

GONIĄDZ

4. Adres

Goniądz, ul. Mickiewicza

nr hipoteczny .....

5. Przynależność administracyjna

województwo łomżyńskie

gmina m. Goniądz pow. Mońki

6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna przed 1.VI.1975

województwo białostockie

powiat Mońki

8. Właściciel i jego adres:

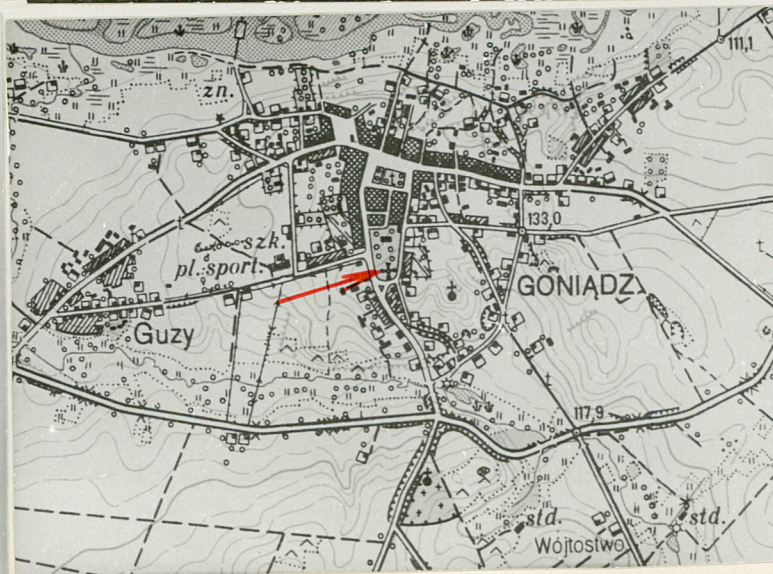
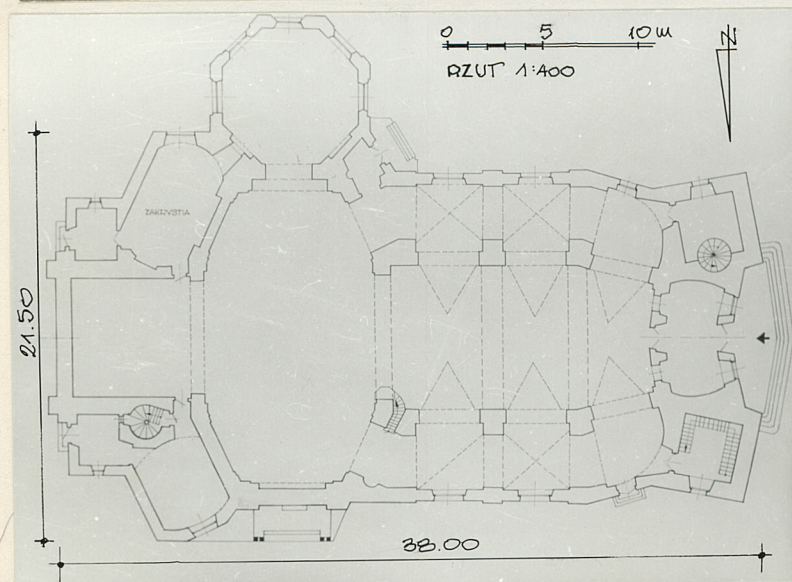
Parafia rzym.-kat. w Goniądzu

9. Użytkownik i jego adres:

jw.

10. Rejestr zabytków

Nr 94 data 23.04.1981

Ok. 1420 pierwszą parafię w Goniądzu uposaża W. Ks. Litewski Witold.

Kolejny kościół wymieniany 1520.

1769 - nowy kościół drewniany wzniesiony z inicjatywy ks. Antoniego Betańskiego. Spłonął w 1921.

Obecny zbudowany w l. 1924-31, wg proj. arch. Oskara Sosnowskiego. Zniszczony w sierpniu 1944 r.

Odbudowany dzięki staraniom ks. [REDACTED] w l. 1948/49.

Neobarokowy.

Sytuacja - kościół znajduje się w centralnej cz. miasta, ok. 100 m na pd. od rynku. Orientowany, na płaskim, ogrodzonym i mocno zadrzewionym terenie. Plebania w odl. ok. 50 m w kierunku pn.

Materiał i technika - murowany z cegły, tynkowany, na fundamentach z regularnych bloków granitowych. Sklepienia w nawie gł. i prezbiterium kolebkowe z lunetami na gurtach. W nawach bocznych, kaplicy i transepcie krzyżowe. Wieżba drewniana krokwiowo-jętowa ze ściankami stolcowymi wzmocnionymi. Dachy kryte blachą ocynkowaną. Schody na wieżę drewniane wielobiegowe; na chór drewniane wachlarzowe; także na poddasze. Posadzki ceramiczne, wielobarwne, wzorzyste. Okna z wypełnieniem z ram żelaznych, wielokwaterowe. Drzwi drewniane, jedno- lub dwuskrzydłowe, płycinowe.

Rzut - na planie krzyża łacińskiego z transeptem i prezbiterium na rzucie kwadratu. Nawa główna i boczne trójprzęskowe. Transept w planie ośmioboczny zbliżony do owalnego; kaplica przy jego pd. ścianie oktagonalna. Z obu stron prezbiterium prostokątne zakrystie z zaokrąglonymi ścianami krótszymi oraz niewielkie, prostokątne przedsionki. W partii frontowej na osi nieregularna w planie kruchta z boków której kwadratowe klatki schodowe.

Bryła - złożona, mocno rozczłonkowana, z dominującym korpusem nawowym z transeptem i prezbiterium ujętych od frontu kwadratowymi wieżami w narożach. Nad nawą gł., prezbiterium i transeptem dachy łamane, wielopołaciowe. Nad wieżami hełmy namiotowe dwukondygnacyjne zwieńczone iglicami. Nad transeptem wielodzielna sygnaturka z galeryjką. Nawy boczne i zakrystie z dachami pulpituowymi, sięgają do połowy wysokości korpusu.

Elewacje - gładkie, z podziałami ramowymi, ujęte od dołu kamiennym cokołem, zwieńczone bogato profilowanym gzymsem podokapowym.

Fasada - trójosiowa, z częścią środkową niższą od narożnych wież. W przyziemiu na osi prostokątne wejście w prostym opaskowym obramieniu ujęte prostokątnymi oknami. Wyżej rozglifione okno na osi w formie "stojącej elipsy". W zwieńczeniu szczyt o wykroju simy z gzymsem i kamiennym krzyżem. Narożne wieże o elewacjach w dolnej partii całkowicie gładkich. W górnej części zwężającej się uskokowo, okrągłe otwory w podwójnych kwadratowych płycinach. Hełmy wiże wielodzielne z iglicami i ażurowymi krzyżami. Elewacje boczne naw z podziałami ramowymi, w których okna w kształcie koła. W górnej części elewacji nawy gł.,

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne sakralne	17. Użytkowanie obecne sakralne
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja 1972 r. - remont na 555 lecie parafii zakres prac: - wymiana blachy nad nawami bocznymi, - nowy wystrój wnętrz w tym m.in. kraty i polichromie 1980 r. - remont, m.in.: - wykonanie tynków zewnętrznych, - nowa sygnaturka.		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Wszystkie fragmenty kościoła znajdują się w b. dobrym stanie technicznym.	
20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie			

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

22. Bibliografia

Goniadz, Studium historyczno-urbanistyczne, opr.
M. Giedz, mpis PKZ O/Warszawa, PDNH Białystok, 1979.

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania sygnatury)

Negatywy w posiadaniu BBiDZ w Łomży

24. Uwagi różne

25. Wypełnił

Tekst i rys. W. Bor-
nek, I.88
Fot. P. Maliszewski
VI.87

26. Sprawdził

27. Załączniki: wkładki Nr 1, 2.

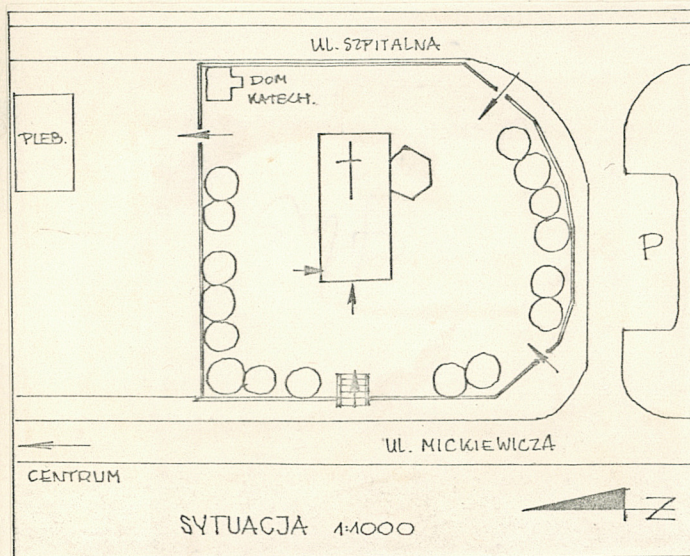

G O N I A D Z

KOŚCIÓŁ PAR. P.W. ŚW. AGNIESZKI

13. Opis /cd./

Zawartość: 1 rys., 7 fot.

ci zwężającej się uskokowo, okrągłe otwory w podwójnych kwadrato-
wych płycinach. Hełmy wież wielodzielne z iglicami i ażurowymi
krzyżami. Elewacje boczne naw z podziałami ramowymi, w których
okna w kształcie koła. W górnej części elewacji nawy gł., tran-
septu oraz w narożach prezbiterium pilastry z głowicami w kształ-
cie esownicy. Przy transepcie od str. pn. prosty portyk na dwóch
parach kolumn bez głowic; na ścianie w głębi kamienny lawaterz.

Wnętrze - typu bazylikowego. Nawy boczne otwarte do głównej półko-
listymi arkadami. Na filary arkadowe spływają gurty sklepienne;
od str. nawy głównej za pośrednictwem pilastrów z esownicowymi głó-
wicami. Na ścianach nawy głównej, przed arkadami współczesne poli-
chromie ze scenami z historii kościoła w Goniadzu. Na filarach mię-
dzynawowych marmoryzacje. Prezbiterium wydzielone od transeptu pół-
kolistą arkadą. Chór nad kruchtą podwieszony na wspornikach. W bocz-
nych ścianach transeptu półkołem zamknięte nisze.

Wyposażenie - ołtarz główny neobarokowy z okresu budowy kościoła.
Z tegoż czasu ambona, ławki i konfesjonały.

Instalacje - elektryczna, odgromowa, nagłośnieniowa.

widok
od str.
pd.

widok
w str.
chóru
muzycznego

kaplica od str. pd.

fragment elewacji pn.

fasada

główne wejście

fragment wnętrza
nawa główna

G O N I A D Z

KOŚCIÓŁ PAR. P.W. ŚW. AGNIESZKI

Zawartość: 8 fot.

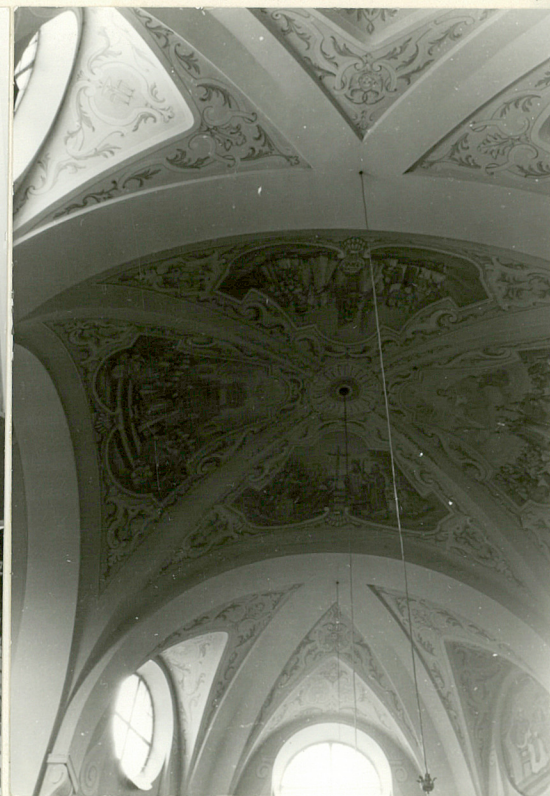
Zamknięcie prezbiterium

nawa boczna pd.

wnętrze, fragment transeptu

sklepienie nad częścią
środkową transeptu

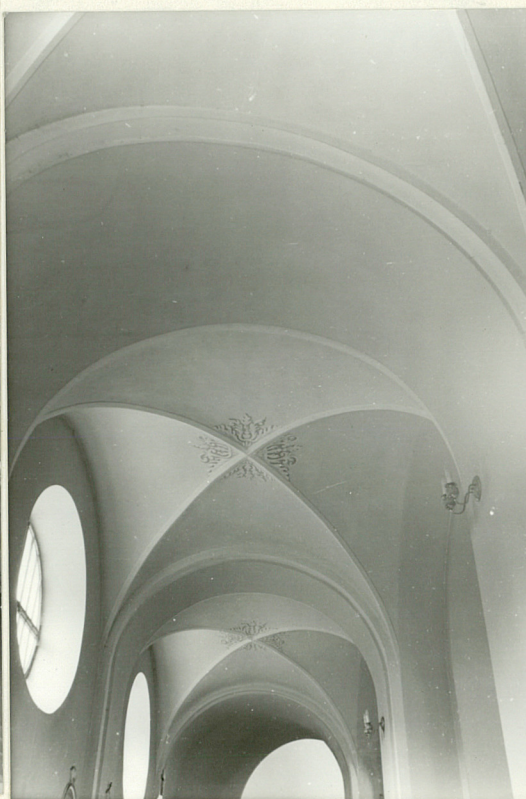

sklepienie nawy głównej

widok w str. prezbiterium

sklepienie nawy bocznej

nawa boczna pn.